

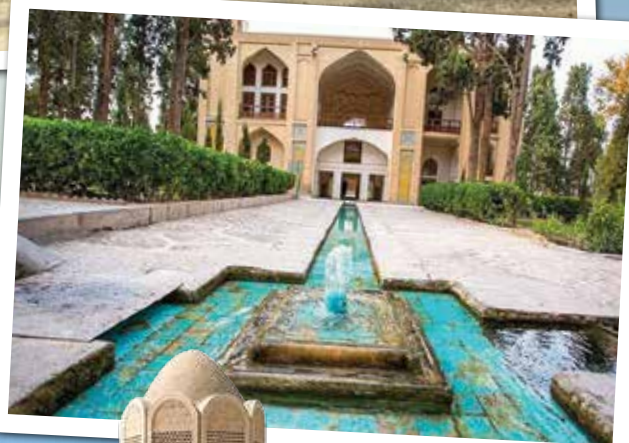

امیر کبیر، ایران و کاشان

• نویسنده: مسعود جوادیان

کاشان همواره یکی از شهرهای مهم ایران بوده است. در گذشته‌های خیلی دور، در منطقه‌ای از کاشان به نام سیلک، شهری آباد وجود داشت. آثار و بقایای کشف شده از سیلک شگفت‌انگیز هستند. کوزه‌ها و اشیای سفالی و فلزی که در آنجا یافت شده‌اند، نشان می‌دهند که اهالی سیلک علم و دانش زیادی داشته‌اند.

▼ تپه‌ی سیلک و کوزه‌ی باستانی

▲ باغ فین کاشان

شهر کاشان بازارها، مسجدها، مدرسه‌ها و محله‌های زیادی داشته و با اینکه بارها مورد حمله قرار گرفته است، پابرجا و برقرار مانده است. وجود مقبره‌ی امامزاده‌ها، دانشمندان و بزرگان مثل محتشم کاشانی، ملا محسن فیض کاشانی، باباافضل و سهراب سپهری، به اهمیت این شهر افزوده است. خانه‌های قدیمی کاشان جاذبه‌ی خاصی دارند؛ خانه‌هایی که حیاط، اتاق‌ها، بادگیرها، و تزئینات آن‌ها چشم را خیره می‌کنند. خانه‌ی بروجرودی‌ها، خانه‌ی طباطبایی‌ها از جمله جاذبه‌های معماری کاشان هستند.

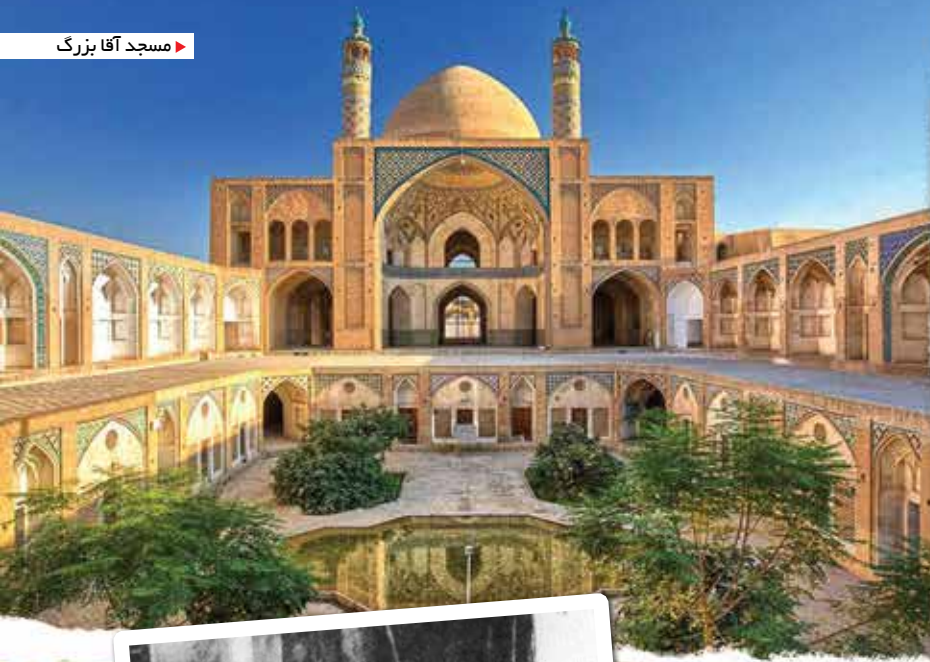
کاشان در گذشته شهری صنعتی بود. قالی بافی و پارچه بافی این شهر همواره شهرت بسیار داشته است.

امیر کبیر و کاشان

امیر کبیر که بود و چرا به کاشان رفت؟

در دوره‌ی قاجار، وقتی محمدشاه از دنیا رفت، پسرش ناصر در تبریز بود. او باید به تهران می‌آمد تا جانشین پدرش شود، اما او حتی خرج سفر خود و همراهانش را نداشت! در آن زمان، مسیرهای طولانی را با کالسکه یا وسیله‌هایی مثل آن می‌پیمودند. اطرافیان ولیعهد، به امیر کبیر روی آوردند تا هزینه‌ی سفر او را تأمین نماید. امیر کبیر، در آن زمان مردی قدرتمند در آذربایجان بود. او بازرگانان ثروتمند تبریز را فراخواند و از آن‌ها کمک خواست. آنان

▶ خانه‌ی بروجرودی‌ها

عکسی از امیر کبیر

مدرسه‌ی دارالفنون

تا به حال فکر کرده‌ای گلاب را چطوری درست می‌کنند؟ اگر دوست داری بدانی رزمینه را پویش کن.

نیز مبلغ مورد نیاز را در اختیار امیر کبیر قرار دادند. بدین ترتیب ولیعهد جوان به تهران آمد و به کمک امیر کبیر، شاه شد. ناصرالدین‌شاه از حکومت و کشورداری چیزی نمی‌دانست؛ بنابراین امیر کبیر را، که به وی مدیون بود و اعتماد داشت، صدر اعظم کرد. اکنون امیر کبیر میراث حاکمان قبلی را در اختیار گرفته بود و آن چیزی نبود جز بی‌نظمی، آشفتگی، و عقب‌ماندگی کشور و هزار مشکل دیگر! امیر کبیر اقدامات مهمی را برای سامان دادن به اوضاع انجام داد؛ او حاکمان نالایق را برکنار و امنیت را برقرار کرد. مدرسه‌ی دارالفنون را تأسیس کرد تا متخصصان مورد نیاز، در آنجا آموزش ببینند. روزنامه تأسیس کرد، کشاورزی را سر و سامان داد و اقدامات دیگری که شرح آن‌ها را باید در کتاب‌های تاریخی خواند.

شهر کاشان به تولید انواع پارچه معروف بود. پارچه‌بافان این شهر با وسایل دستی و قدیمی کار می‌کردند، در حالی که در سایر کشورها، دستگاه‌های پارچه‌بافی جای ابزارهای قدیمی را گرفته بودند.

امیر کبیر، دو نفر را مأمور کرد که دو دستگاه حریربافی بخرند و به کاشان ببرند. بدین ترتیب این صنعت در کاشان یک گام بزرگ به جلو رفت. اگر کارهای امیر کبیر ادامه پیدا می‌کرد، پیشرفت‌های بیشتری در ایران به وجود می‌آمد. اما برکنار کردن افراد نالایق و جلوگیری از دخالت روس‌ها و انگلیسی‌ها در کارهای کشور، دشمنان زیادی برای او به وجود آورد. دشمنان او علیه صدر اعظم نزد شاه بد می‌گفتند. آن‌ها به شاه هشدار می‌دادند که اگر امیر کبیر بر قدرت بماند، دیر یا زود خود او را برکنار می‌کنند. این بدگویی‌ها عاقبت اثر کرد. شاه وی را برکنار کرد و به او گفت به کاشان برود و حاکم آنجا شود. اقدام غیرمنصفانه و ضربه‌ی شدیدی بود! امیر کبیر به ناچار با خانواده‌اش

عازم کاشان شد. اما دشمنان به خصوص انگلیسی دست‌بردار نبودند؛ آن‌ها در گوش شاه می‌خواندند که مقامات مملکتی با امیر کبیر در ارتباط هستند و فقط او را قبول دارند. بنابراین، شاه دستور قتلش را صادر کرد. مأموران شاه به باغ فین، که امیر کبیر آنجا ساکن بود، آمدند. مأموران به آنجا رفتند و ایشان را به شهادت رساندند. اکنون حتم فین کاشان، یادآور آن ماجراست.